

PROBA RATOWANIA SZCZYTU OJA

Przez całą noc z wioru na śróde przywódcy państw afrykańskich prowadzili zakulisowe konsultacje...

KONTROWERSJE USA-EWG

Przed rozpoczynającą się w Genewie sesję Rady Ministerialnej GATT Stany Zjednoczone i EWG zajęły przeciwstawne stanowiska.

NIE MA ROKOWANI

Pani Thatcher odrzuciła decyzję w sprawie w Izbie Gmin ewentualność podjęcia z Argentyną rokowań...

WYSLANNICY USA W SYRII

Wczoraj do stolicy Syrii przybyli amerykańscy wysłannicy bliskowschodni Phillip Habib i Morris Draper...

REZOLUCJE KOMITETU POLITYCZNEGO

Komitet Polityczny Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych przyjął wczoraj dwie rezolucje w sprawie zamrożenia brzości nuklearnych...

FRANCUSKIE SAMOLOTY DLA EGIPTU

Prezydent Francji F. Mitterrand rozpoczyna dziś wizytę w Egipcie, której przyczyną jest dwuletnie doświadczenie...

Po przemówieniu sekretarza generalnego KC KPZR Jurija Andropowa

Zgodność słów i czynów

(Korespondencja z Moskwy)

NALAZĄC do radzieckiej tradycji politycznej jesienne plenum Komitetu Centralnego KPZR...

w dużej mierze rozwój wydarzeń na świecie. Nie więc dziwnego, że w łozach prasowych wielkiego Pałacu Kremlo...

nej Związku Radzieckiego, a zarazem najbardziej kompetentny komentator do problemów gospodarczych i społecznych ZSRR...

(Dokończenie na str. 2)

Nielatwo dotrzeć do wszystkich pływających załóg

Związek zawodowy powstaje w PLO

W stadium aktywnej organizacji znajduje się związek zawodowy w st. marynarzy Gerard Brzyski, członkiem prezydium b. branzowiec Bolesław Wajłowicz z MOKI.

stępując jest b. członek „Solidarności” st. marynarz Gerard Brzyski, członkiem prezydium b. branzowiec Bolesław Wajłowicz z MOKI.

(Dokończenie na str. 2)

Realia gdańskiego rolnictwa

Ziemia cenna tylko w przenośni

„Zielone światło” ledwo mruga...

OBECNIE na jednego statystycznego mieszkańca naszego województwa przypada 0,29 ha powierzchni użytków rolnych...

działni produkcyjnych oraz 3 zespołów rolnych — spółdzielnie obejmują 5,5 proc. użytków rolnych...

To tylko niektóre realia gdańskiego rolnictwa. Wczoraj na kolejnym plenarnym posiedzeniu obradowała Społeczna Rada Konsultacyjna przy wojewodzie gdańskim...

Praca nad materiałem Wydziału Rolnictwa Urzędu Wojewódzkiego była tym razem nieco utrudniona, gdyż dotarł on do członków rady bar...

Koreańska delegacja u gdańskich kolejarzy

Wczoraj przybyła na Wybrzeże 6-osobowa delegacja Koreańskiej Republiki Ludowo-Demokratycznej...

W dniu dzisiejszym goście zwiedzają bazę węglową w Porcie Północnym i będą na Westerplatte...

(Dokończenie na str. 2)

Wychowanie morskie zaczęli od siebie

W CZORAJ 23 bm., w drugim dniu ogólnopolskiej naraady kuratorów oświaty i wychowania...

„Daru Młodzieży”, gdzie odbyło się spotkanie z przedstawicielami Społecznego Komitetu Budowy „Daru Młodzieży”...

Rano obejrżeli Muzeum Oceanograficzne oraz planetarium w Gdyni. Następnie goście udali się na żaglowiec „Daru Pomorza”...

(Dokończenie na str. 2)

Wojskowe grupy operacyjne znowu w terenie

Jak informuje PAP, na polecenie przewodniczącego Wojskowej Rady Ocalenia Narodowego gen. armii Wojciecha Jaruzelskiego...

Jak się dowiadujemy tego typu działania, znane już społeczeństwu z minionych miesięcy...

Mały szczyt arabski

22 bm. w Algierze odbył się mały szczyt arabski, w którym uczestniczył prezydent Algierii Bendzedid Szadli...

CAF - AP - Telefoto

Posiedzenie Biura Politycznego KC PZPR

Wczoraj Biuro Polityczne oceniło sytuację społeczno-polityczną w kraju...

Podkreślono, że dla konsekwentnej realizacji programu IX Zjazdu PZPR oraz uchwał plenarnych posiedzeń Komitetu Centralnego...

Pogoda na jutro

Jak informuje dyżurny synoptyk gdańskiego Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej...

Kłopoty, jakich dawniej nie było, przeżywa rodzina królewska

Każdy ma swoje zgrzyoty

Z DANIEM obserwatorów, zbliżonych do Pałacu Buckingham, ubiegłe miesiące stanowiły pasmo niepokojów i kłopotów...

W końcu września królową, tradycyjnie przeszedłającą „privacy” rodziny królewskiej...

Królową martwi ponadto widoczny rozłam w małżeństwie jej córki, ks. Anny...

ANNA I ANDREW...

W lipcu prasę wielu krajów obiegła niesłychana wiadomość o wprawy nętru-psychofany do wprawy...

W dniu dzisiejszym goście zwiedzają bazę węglową w Porcie Północnym i będą na Westerplatte...

W dniu dzisiejszym goście zwiedzają bazę węglową w Porcie Północnym i będą na Westerplatte...

(Dokończenie na str. 2)

Kathleen „Koo” Stark — przyczyna zmartwień brytyjskiej rodziny królewskiej.

ni królowej, rozpętlając gwałtowną polemikę na temat bezpieczeństwa rodziny królewskiej...

Zbrodnie w paryskim metrze

W jednym z wagonów paryskiego metra na linii Balard — Creteil doszło do tragedii...

Gdy Pascal wsiadł z kolegami do wagonu, nie zapowiadano dramatu. Zniaczka trzech chłopcy zostali zatakowani przez napastników...

Jest to kolejny przypadek zbrodni na liniach paryskiego metra. Liczba aktów przemocy w ostatnich latach nieustannie rośnie...

Zdjęcia te, wykradzione przez nie ujawnionego sprawcę z prywatnego albumu pałacowego...

(Dokończenie na str. 2)

Nowy, niebezpieczny krok na drodze zwiększenia wyścigu zbrojeń MX - broń pierwszego uderzenia

OGŁOSZONA przez prezydenta Ronalda Reagana decyzja o natchmiasmowym przystąpieniu do budowy nowego systemu rakiet międzykontynentalnych...

Człowiek przedstawiciel partii demokratycznej, senator Edward Kennedy stwierdził, że jest to broń destabilizująca...

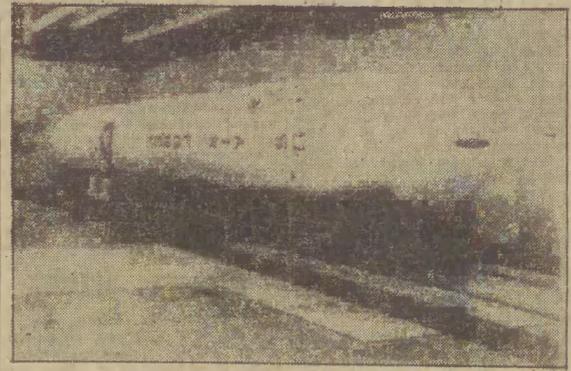
Właśnie skutkiem tego — pisał TASS — rakiety MX są niewątpliwie bronią pierwszego uderzenia...

Ogromne zainteresowanie specjalnym dyżurem

Wczoraj pełnił znowu specjalny dyżur przy redakcyjnym telefonie, tym razem poświęconym formom pomocy dzieciom...

Dzieciom Specjalnej troski ZW TPD w Gdańsku Teresa Doerfler, kierownik Wojewódzkiej Przychodni Rehabilitacyjnej...

Makieta rakiety międzykontynentalnej o nazwie MX. Rakietka taka wyposażona będzie w 10 lub więcej głowic nuklearnych...

Wol jednocześnie Kongres do odczucia planu przyjęcia na wyposażenie armii USA rakiety typu MX.

Do noszący o decyzji prezydenta, agencja TASS stwierdziła wczoraj, że plan Stanów Zjednoczonych...

W Waszyngtonie korespondent TASS zwrócił uwagę, że Pentagon traktuje rakiety MX jako broń pierwszego uderzenia...

„Na początku było słowo i słowo to było to długie” — tak skwitował dziennik „The Washington Post”...

„Dobra robota dla szatana... „Skrócona” Biblia dla Amerykanów

(Dokończenie na str. 2)

Po oblanym sprawdzianie... Liczą na poprawkę

JEZEILI cały naród — nie licząc paru tysięcy zamkniętych w swoim własnym „świecie ulu dy” zapalczyków — wybiera spokój, odrzucając propozycję ogólnopolskiej awantury, nie niepoważne byłoby trąbanie na zwycięstwo. Nie może być triumfatorów i pokonanych tam, gdzie zdrowy rozsądek preferuje interes państwa i społeczeństwa kosztem niepowodzeń pewnych siebie ekstremistów i podziemia. Tak z grubszą podsumowującą jest w polskiej prasie, radiu i telewizji rezultat 10 listopada — dnia, który zresztą należy już do historii.

Padają jednak zdania o totalnym niepowodzeniu czy nawet klęsce, ich autorami są „bohaterowie” szumnie zapowiadane sprawozdania siły i popularności opozycyjnego kierownictwa. W nielegalnych wydawnictwach sporo jest teraz analiz do ciekawych, co też mogło wpłynąć na mierny oddźwięk zaproszenia do kolejnego strajkowego poloneza. A więc: reżimowa akcja propagandowa, milicyjna demonstracja siły, zmęczenie społeczeństwa i apatia, rozkład państwa — jak spisał twar dąglowi z podziemia „oportunistyczny” postawa Kościółca, pojedynkowie gesty władzy.

Istotnie — brak zainteresowania strajkami i zamieszkami dał się jako wyłumaczyć. Świadomie deprecjonując jej rangę wskazuje się tak że i te przyczyny, która jest przecież najważniejsza: konsekwentna polityka władz, lagodząca z dnia na dzień rygorysta wojennego — oż do zapowiedzianego zawieszania te go stanu. Ale polityka ta ma być jakoby dowodem fisiej wrecz chyt rości oraz oczywistej przewrotności reżimu.

Realia gdańskiego rolnictwa

(Dokończenie ze str. 1)

tylko zespół otrzymał odpowiedź ma terały. Prace zespołu przebiegały w trzech grupach:

I grupa — kompleks zagadnień wodno-melioracyjnych od strony produkcji rolnej i ochrony przeciwpowodziowej w delcie Wisły oraz zagadnienia ochrony użytków rolnych z uwzględnieniem składowania fosforu w Złutawach w okolicy wsi Wiślinka.

II grupa — kompleks zagadnień przetwórstwa rolno-spożywczego oraz handlu artykułami spożywczymi ze szczególnym uwzględnieniem warzyw i owoców.

Obrady Miejskiej Komisji Współdziałania w Gdańsku

23 bm. obradowała Miejska Komisja Współdziałania PZPR, ZSL i SD. Omówiono obecną sytuację społeczno-polityczną w Gdańsku. Członkowie komisji zapoznali się z postępem prac i aktualną sytuacją w zakresie wdrażania reformy gospodarczej. Zaniepokojenie wzbudził fakt, że ilość pracujących na terenie Gdańska samorządów jest zbyt mała. Uznano za konieczne przyspieszenie prac w tym zakresie. Ułatwiło to rozwiązywanie trudnych problemów związanych z wdrażaniem reformy (ceny, płace, dyscyplina pracy, obniżka kosztów wytwarzania itp.).

III grupa — kompleks czynników organizacyjnych - technicznych gwarantujących rozwój produkcji rolnej.

W efekcie zgłoszono szereg uwag i wniosków, zwrócono uwagę na potrzebę wypracowania kompleksu zasad nośnościowego w sposób zawężony ograniczając się do czterech branż bez podania bilansu zdolności produkcyjnych wszystkich branż przetwórczych, bilansu surowcowego itd. Nasuwa się pytanie, czy materiały te celowo zawężono do podstawowego planu kompleksu żywnościowego jakim jest rolnictwo, a problemy całej gospodarki żywnościowej zostaną przedstawione na sesji WRN w terminie późniejszym. Należy podkreślić, że przedłożony materiał szeroko przedstawia stan gdańskiego rolnictwa, jego złożoność i jego problemy pozostałe z okresu minionego a wymagające bieżącego i perspektywicznego rozwiązywania. Rolnictwo gdańskie jest bardzo słabo uzbudowane w środki techniczne, a szczególnie niepokojący jest stan urządzeń wodno-melioracyjnych. W istoty sposób wpływający na powstanie strat produkcji rolnej.

Aby stworzyć ekonomiczne warunki dla rozwoju rolnictwa należy m. in. uregulować problem cen w taki sposób, aby na wysokość cen detalicznych, podstawowy wpływ miały koszty producenta i jego zysk, a nie marża handlowa pośredników.

pilnie uregulować dalszą produkcję eksploatację dużych obiektów inwentarskich, szczególnie w formach wielkoprzemysłowych, zbudowanych z zabezpieczeniem pasz centralnie przydzielonych. Aktualna sytuacja wymaga umorzenia spłat wysokich kredytów inwestycyjnych i stworzenia systemu zabezpieczającego opłacalność produkcji w tych obiektach.

dluższą zahamowania degeneracji systemów melioracyjnych należy w trybie pilnym przyspieszyć roboty programowe, rozwiązania tego problemu. Trzeba również rozważyć usprawnienie struktur organizacyjnych służb wodno-melioracyjnych, na szczeblu jednostek podstawowych i województwa w celu bliźszego ich zespolenia z kompleksem żywnościowym.

podjęć w celu intensyfikacji produkcji rolnej na Złutawach, wspólnie przedsięwzięcia, szczególnie w zakresie zagadnień przeciwpowodziowych, bezpieczeństwa ludzi i regulacji stosunków wodnych.

uznać za szczególnie problem w całym kompleksie żywnościowym przeciwdziałanie powstawaniu obrzydliwej strą w rolnictwie, w sferze obrotu oraz w przemyśle rolno-spożywczym. Należy wyzyskać wszelkie możliwości w celu zwiększenia wielkości strą w poszczególnych rodzajach produkcji, co pozwoli właściwie ustalić plany inwestycyjne na okres

blisko i perspektywy do 1990 roku.

po zapoznaniu się z opinią zespołu, członkowie rady podjęli dyskusję. Poruszone m. in. sprawę zapożyczenia wsi w wodę i zwrócono uwagę na nie wykorzystane możliwości w tej dziedzinie. Chodził mianowicie o sięganie do istniejących wynalazków i rozwiązań technicznych, które pozwoliłyby taniej i szybko rozwiązać ten problem. Np. stosowanie „kreta” do budowy studni. Zasygnalizowano również problem ceny ziemi. Jej niska cena (w przybliżeniu wartość jednorodnego ziemia) powoduje rozrzuć gospodarce terenami przy budowie np. dróg, zakładów przemysłowych itd. Zwrócono również uwagę na konieczność reaktywowania „małego” przemysłu przetwórczego tzn. małych młeczarni, masarni i piekarni.

Posiedzenie Społecznej Rady Konsultacyjnej w Gdańsku

Na swym IV posiedzeniu spotkała się powołana w czerwcu br. przy województwie gdańskim Społeczna Rada Konsultacyjna. Załączona regulamin działania rady oraz powołano w jej ramach zespół doradztwa naukowego do celów dokonywania i opinii w dziedzinie gospodarki wodnej. Przewodniczył prof. dr Tadeusz Jednota.

Wychowanie morskie

W Garnizonowym Klubie Marynarki Wojennej w Gdyni-Oksywiu powitał przybyłych członków WRON dowódca Marynarki Wojennej, admirał Ludwik Janczyński. Przedstawił rolę, strukturę organizacyjną i zadania Marynarki Wojennej w systemie sił zbrojnych naszego kraju. Szef oddziału kultury zarządu politycznego MW komandor por. Henryk Czyżewski mówił o głównych kierunkach pracy wychowawczej z młodymi, młodzieży i dzieciom kadry zawodowej. Pracę ideowo-wychowawczą w tych środowiskach prowadzi organizacja młodzieżowa, które organizują spotkania, akcje wychowawcze, wycieczki, wyprawy, konkursy itp. Działalność sieci bibliotecznej, prowadzącej kursy np. języków obcych, przygotowujących na wyższe uczelnie, tematycznych. Młodzież zaspokaja swoją zainteresowania w dziesięciu młodzieżowych klubach morskich. Dzieciom i młodzieży zespoły artystyczne skupiają ok. 350 osób. Pod patronatem MW odbywają się sportakiady obronne, obozy harcerskie (np. w Garnizonie) i młodzieżowe. Wycieczki szkolne odwiedzają okręty — muzea np. „Błyskawica”, sale tradycji w jednostkach. Formą współpracy są też spotkania oficerów MW z młodzieżą w szkołach oraz koncerty zespołów i orkiestr wojskowych w placówkach oświatowych. Dobrze układa się też współpraca z PTK.

WKO w Gdańsku ocenił realizację decyzji i zaleceń

Wojewódzki Komitet Obrony w Gdańsku dokonał podsumowania i oceny realizacji swych decyzji i zaleceń. Na wczorajszym posiedzeniu ocena taka została dokonana w dziedzinie ochrony zdrowia i opieki społecznej oraz działalności służb podatkowych.

Wydział Zdrowia i Opieki Społecznej Urzędu Wojewódzkiego poinformował o formach i rozmiarach pomocy społecznej dla 30-tysięcznej grupy ludzi w woj. gdańskim, znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej. Wszyscy oni są na bieżąco rejestrowani — ogółem pomoc udzielona im ludziom wyraża się kwotą 503 mln zł (dla porównania w roku 1981 — 154 mln). W ciągu ostatnich dwóch lat na potrzeby służby zdrowia przekazano 10 obiektów zwolniczych przed zakłady, bądź instytucje. Podjęto działania związane ze zbieraniem leków i ustalono zasady oszczędzania.

Realizacja decyzji WKO w sprawie działalności podatkowej przebiega w dwóch płaszczyznach: nalazania podatników i ich egzekwowania. Podjęto działania organizacyjne i kadrowe w celu usprawnienia pracy służb podatkowych w Trójmieście tak, aby podatki były w odczuciu społecznym elementem sprawiedliwej oceny systemu zarobkowania.

Związek zawodowy w PLO

(Dokończenie ze str. 1)

osoby. Akces do pracy w związku zgłaszają marynarze i pracownicy lądowi. Komitet opracował apel do wszystkich marynarzy, przekazany drogą radiową na statki przebiegające po granicach kraju. M. in. powiedziano w nim: Jeśli chcemy przyspieszyć tworzenie warunków do pełnej normalizacji i włączyć się czynnie w nurt odnowy, powinniśmy bez względu na różne uprzedzenia przystąpić do odnowy w Polskich Liniach Oceanicznych takich związków, które będą konsekwentnie prowadziły działalność zgodną z naszymi pragnieniami. Ostatecznie kształt i działalność związku zależą od nas wszystkich. I na zakończenie: Uważamy, że dotychczasowy okres braku związku zawodowego wpłynął niekorzystnie na realizację interesów załogi.

Z powodu dużej objętości tekstu ustawy o związkach zawodowych nie udało się komitetowi drogą radiową przekazać treści nowej ustawy zatomem pływającym. Tylko jej fragmenty dotarły do niektórych załóg. Wielka szkoda, bo marynarze znajdujący się od wielu miesięcy z dala od kraju, są po prostu zdezorientowani i nie wieją o idei utworzenia samodzielnego i niezależnego związku zawodowego marynarzy. Zresztą na razie nie ustalono jego nazwy.

Dotychczas z morza nadszedł odzew od grupki marynarzy z „Olkusza”, „Stelma Starzyńskiego”, „Konina” i „Profesora Rybaka”. Członkowie komisji odwiedzają statki powracające do kraju, wyjaśniając marynarzom sens swojego działania.

Jak nas poinformował Jerzy Paneczek został już opracowany statut związku, który jest powielony i poddany pod dyskusję załogi PLO. 3 grudnia zbierze się komisja statłowa, która wnieśli poprawki zgłoszone w dyskusji i przygotuje końcową wersję statutu oraz innych dokumentów do rejestracji. Komitet założył przy PLO zamierza złożyć wniosek o zarejestrowanie związku w Sądzie Wojewódzkim do połowy grudnia br.

Dzisiaj komisja związkowa przy PLO przekazała na fale eteru do „Głosu Marynarza i Rybaka” już trzeci komunikat informujący m. in. o najważniejszych punktach statutu. (w5)

500 tys. ton kukurydzy płynię do kraju

Flota trampowa PZM realizuje zlecenie Centrali Handlu Zagranicznego „Rolimpex” na przewóz do końca br. prawie 500 tys. ton kukurydzy i innych zbóż. Większość zaangażowanych statków do przewozu zbóż udana się przez Atlantyk na drugą półkulę, do portów Zatoki Meksykańskiej, skąd zabiera kukurydzę zakupioną dla naszego rolnictwa.

Działalność PZM w... komputerze

Dla sprawnego operowania flotą na wszystkich szlakach żeglugowych świata oraz w celu usprawnienia zarządzała przedsiębiorstwem w Polskiej Zjednoczonej Morskiej przewoźnicy są szerokim frontem komputeryzując najprzeróżniejszych działach armatora.

Skomputeryzowane zostały zdają egzamin systemy: kalkulacji podróży i kosztów, system planowania bunkru i zakupu paliwa, system wypracowania wynagrodzeń, gospodarka materiałowa i forma dostarczania informacji kierownictwu armatora.

Obecnie w trakcie opracowywania znajdują się systemy ewidencji kadrowej, efektywności inwestycji okrętowych i inne. Wszystkie te operacje zo stały skomputeryzowane na krajowej „Odra” w oparciu o procesory amerykańskiej firmy „Datapoint”. (w5)

Aktualne sprawy przedmiotem dyskusji w ZSL i SD

Wczoraj zebrało się Prezydium Wojewódzkiego Komitetu Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego w Gdańsku. Przewodniczył prezes WK ZSL Bogusław Drożdż. Dokonano oceny stanu i możliwości rozwoju budownictwa jednorodzinnego. Wskazano na konieczność opracowania takich planów budownictwa na wsi, które będą ściśle powiązane z możliwościami przedsiębiorstw budowlanych i rzemieślniczych. Uznano, że niedociągnięcia w tym zakresie odbijają się niekorzystnie na możliwościach wzrostu produkcji rolnej.

Na wspólnym posiedzeniu zebrały się w Gdańsku prezydium Wojewódzkiego Komitetu Stronnictwa Demokratycznego, Wojewódzkiej Komisji Rewizyjnej SD i Wojewódzkiego Sądu Partyjnego SD. Obrady prowadził przewodniczący WK SD Andrzej Bartle.

Omówiono zagadnienia wewnętrzpartyjne oraz zwrócono uwagę na konieczność integracji szeregów stronnictwa. Mówiono również o zapewnieniu drobnej wytwórczości należnego jej miejsca w gospodarce kraju. Na stanowisko wiceprzewodniczącego WK SD wybrano Zygmunta Dymarskiego, z zawodu rzemieślnika, członka Prezydium Wojewódzkiej Rady PRON.

„Skrócona” Biblia

(Dokończenie ze str. 1)

fundamentalistów podniosły się głosy określające kondensację Biblii jako symbol aragonii i pychy człowieka. Jedynie Kościół katolicki, w osobie Edwina O'Briena — księdza, z diecezji nowojorskiej wychował skróconą wersję Słowa Bożego. Być może — twierdzi O'Brien — dzięki inicjatywie „Reader's Digest” zwiększy się zainteresowanie Biblią wśród obywateli USA, zazwyczaj niechętnie po nią sięgających.

Wielu wspanych kryteriów redakcyjnych Stary Testament „skrócono” o połowę, nowy zaś o 25 procent. Przy opracowaniu Biblii redakcja „Reader's Digest” korzystała z pomocy jednego z najbardziej powożanych w USA ekspertów, księdza Bruce'a M. Metzgera z Seminarium Teologicznego w Princeton, który jest również autorem przedmowy do tej — przynajmniej — nieocenzurowanej publikacji. Nie uchroniło to jednak „nowej” Biblii przed ostrą krytyką. „Reader's Digest” zrobił dobrą robotę dla szatana — piszą z oburzeniem dziennikarze chrześcijańskiego czasopisma „Christian Beacon”. Ze strony chrześcijańskich

Zgodność słów i czynów

Celowo nie używamy w tej korespondencji liczb, zając je cyfry w materiałach z obrad sesji Rady Najwyższej. Jeden przykład choć jednak podać. Na cele obronne przeznaczony w ZSRR w 1983 roku 17,05 mld rubli, czyli 4,8 proc. całości wydatków państwa. Gdy pomyślicie lat temu podać pierwszy znalazłem się jako sprawozdawca na jesiennej sesji Rady Najwyższej ZSRR, uchwalone wówczas w budżecie wydatki obronne na 1968 rok wynosiły 16,7 mld rubli. Sądę, że to zestawienie, jeśli się weźmie pod uwagę jak bardzo zwiększył się od tego czasu dochód narodowy ZSRR, lepiej od wszelkich słów komentować w swym artykule o konsekwencji pokoju woj. polityki Kraju Rod.

Każdy ma swoje zgrzyoty

Wielu wspanych kryteriów redakcyjnych Stary Testament „skrócono” o połowę, nowy zaś o 25 procent. Przy opracowaniu Biblii redakcja „Reader's Digest” korzystała z pomocy jednego z najbardziej powożanych w USA ekspertów, księdza Bruce'a M. Metzgera z Seminarium Teologicznego w Princeton, który jest również autorem przedmowy do tej — przynajmniej — nieocenzurowanej publikacji. Nie uchroniło to jednak „nowej” Biblii przed ostrą krytyką. „Reader's Digest” zrobił dobrą robotę dla szatana — piszą z oburzeniem dziennikarze chrześcijańskiego czasopisma „Christian Beacon”. Ze strony chrześcijańskich

Zbieracz... nazwisk

125 tys. nazwisk pisarzy, poetów, naukowców, dowódców wojskowych składa się na słownik biograficzny który ułożył bibliofil z Alma Aty Aleksander Danilow. Praca nad słownikiem, który zawiera m. in. pełną biografię sławnych ludzi oraz omówienie wydanego przez nich prac, zajęła mu 40 lat. Wraz z kolegami ze stolicy Kazachstanu Danilow utworzył społeczne „biuro bibliograficzne, gdzie można uzyskać wyczerpujące dane o ludziach naszej i minionej epoki.

Młodym ma swoje zgrzyoty

Wielu wspanych kryteriów redakcyjnych Stary Testament „skrócono” o połowę, nowy zaś o 25 procent. Przy opracowaniu Biblii redakcja „Reader's Digest” korzystała z pomocy jednego z najbardziej powożanych w USA ekspertów, księdza Bruce'a M. Metzgera z Seminarium Teologicznego w Princeton, który jest również autorem przedmowy do tej — przynajmniej — nieocenzurowanej publikacji. Nie uchroniło to jednak „nowej” Biblii przed ostrą krytyką. „Reader's Digest” zrobił dobrą robotę dla szatana — piszą z oburzeniem dziennikarze chrześcijańskiego czasopisma „Christian Beacon”. Ze strony chrześcijańskich

Wzrost i cięć

Wielu wspanych kryteriów redakcyjnych Stary Testament „skrócono” o połowę, nowy zaś o 25 procent. Przy opracowaniu Biblii redakcja „Reader's Digest” korzystała z pomocy jednego z najbardziej powożanych w USA ekspertów, księdza Bruce'a M. Metzgera z Seminarium Teologicznego w Princeton, który jest również autorem przedmowy do tej — przynajmniej — nieocenzurowanej publikacji. Nie uchroniło to jednak „nowej” Biblii przed ostrą krytyką. „Reader's Digest” zrobił dobrą robotę dla szatana — piszą z oburzeniem dziennikarze chrześcijańskiego czasopisma „Christian Beacon”. Ze strony chrześcijańskich

Wzrost i cięć

Wielu wspanych kryteriów redakcyjnych Stary Testament „skrócono” o połowę, nowy zaś o 25 procent. Przy opracowaniu Biblii redakcja „Reader's Digest” korzystała z pomocy jednego z najbardziej powożanych w USA ekspertów, księdza Bruce'a M. Metzgera z Seminarium Teologicznego w Princeton, który jest również autorem przedmowy do tej — przynajmniej — nieocenzurowanej publikacji. Nie uchroniło to jednak „nowej” Biblii przed ostrą krytyką. „Reader's Digest” zrobił dobrą robotę dla szatana — piszą z oburzeniem dziennikarze chrześcijańskiego czasopisma „Christian Beacon”. Ze strony chrześcijańskich

SKRADZIONO SAMOCHÓD WRAZ Z... DZIECKIEM

To była ciężka noc dla państwa B. Ale zainicjował od początku. Tuż przed północą z piątku na sobotę, właściciel „Warszawy-224” Bolesław B. z ulgą zaparkował samochód przed budynkiem przy ul. Zielonej w Legionowie, gdzie mieszkała rodzina, do której przyjechał z wizytą. Wraz z żoną wyjął bagaże pozostawiając w otwartym samochodzie śpiącego syna 4-letniego Remigiusza.

Zanim oboje dotarli do mieszkania i obudzili rodzinę, upłynęło kilka minut. Gdy wrócili po dziecko nie zostali samochodowi ani syna... Natychmiast do alarmowano w Komendzie Wojewódzkiej MO. Poszukiwania trwały całą noc. Dopiero rano o godz. 10.20 odnalazli zaparkowany przy ul. Marchwińskiego samochód a w nim Remigiusza, który spokojnie zresztą dra matycznie dla rodziców gozdnij.

Legnicka milicja poszukuje sprawcy kradzieży.

ZBIOROWY GWALT NA UPOŚLEDZONY

Przed Sądem Wojewódzkim w Łodzi zakończył się proces przeciwko czterem młodym mieszkańcom tego miasta, którzy będąc pod wpływem alkoholu upili umysłowo upośledzonego 20-letnią dziewczynę, a następnie dokonali na niej zbrojowego gwałtu.

Biorąc pod uwagę rozmiar winy poszczególnych oskarżonych sąd wymierzył im kary: 24-letni Krzysztof G., 6 rok od niego starszy Jerzy R. skazani zostali na kary po 8 lat pozbawienia wolności, dwaj pozostali — 24-letni Andrzej D. na 5 lat, a 26-letni Piotr Z. na 3 lata pobytu w zakładzie karnym.

Wyrok nie jest prawomocny.

STARUSZEK ZABIŁ ŻONĘ

Sędziwy rencista, mieszkaniec Białej Wsi w woj. skierniewickim w czasie kłótni z żoną pobit ją łaską z metalowym okuciem. Rony zadana 76-letniej Wacławie A. były tak dotkliwe, że kobieta zmarła.

Sprawy zdrowia i rolnictwa

(Dokończenie ze str. 1)

radnych posłów Ziemi Gdańskiej, przedstawicieli Państwowego Ruchu Odrodzenia Narodu, sekretarza KW PZPR Leona Brancowicza, przewodniczącego WK ZSL Bogusława Drożdżewicza i przewodniczącego WK SD Andrzeja Bartle, wojewodę gdańskiego gen. brg. Mieczysława Cygana, wicewojewódzkiego, przedstawicieli organizacji politycznych i społecznych, a także ze przewodniczących rad narodowych i szefów przedsiębiorstw i zakładów, przedstawicieli służby rolnej, instytucji współpracujących z wsią i produkujących rolników. Na wstępie przewodniczący WRN poinformował o powołaniu wianu przy radach narodowych zespołów informacyjno-doradczych ds. związków zawodowych. W programie obrad przewidziano powzięcie uchwały w sprawie oceny stanu zdrowia młodszych pracowników województwa i zatwierdzenie głównych kierunków działania do roku 1985. Ponadto — wybór przewodniczącego i zastępców przewodniczącego Kolegium ds. Wykroczeń przy województwie gdańskim, informację wojewody o wojewódzkim programie budownictwa mieszkaniowego, udzielanie odpowiedzi na interpelacje i przyjęcie wniosków. Kar w dyskusji o gospodarce żywnościowej jest dostarczone radnym opracowanie Urzędu Wojewódzkiego pt. „Podstawowe problemy i kierunki działań w rolnictwie woj. gdańskiego”. Przewidziano jest również wystąpienie wojewody na ten temat.

Zbrodnie

(Dokończenie ze str. 1)

palniono tu 150 przesłępstw z bronią w ręku. Władze sądzą, że mogłyby być jeszcze gorzej, ponieważ tylko po nad tysiąc osób rocznie pada ofiarą agresji w metrze, które przewozi każdego dnia 4,5 mln pasażerów.

Zarząd transportu paryskiego przygotowuje przedsięwzięcia w celu zwiększenia bezpieczeństwa pasażerów. Tymczasem ludzie giną. Policja jest obecnie w metrze, jak wszędzie, ale jej siły są niedostateczne. Nad parądzkiem na 350 stacjach i korytarzach podziemnych o długości ponad 80 km czuwa obecnie specjalny wydział liczący 286 policjantów, wspomaganym w razie potrzeby 2 szwadronami lotnej tandermerii w sile 150 osób. Ale te siły nie wystarczają.

Metro stało się siedliskiem przestępstwa, w którym spotykają się zbraćcy, włóczędzy, waleńskie, nędzarze, ludzie niezrównoważeni umysłowo.

Statystyka przewiduje, że w 1982 roku liczba przestępstw popełnionych w paryskim metrze wzrośnie do 11300.

W.R.

(Dokończenie ze str. 1)

Wielu wspanych kryteriów redakcyjnych Stary Testament „skrócono” o połowę, nowy zaś o 25 procent. Przy opracowaniu Biblii redakcja „Reader's Digest” korzystała z pomocy jednego z najbardziej powożanych w USA ekspertów, księdza Bruce'a M. Metzgera z Seminarium Teologicznego w Princeton, który jest również autorem przedmowy do tej — przynajmniej — nieocenzurowanej publikacji. Nie uchroniło to jednak „nowej” Biblii przed ostrą krytyką. „Reader's Digest” zrobił dobrą robotę dla szatana — piszą z oburzeniem dziennikarze chrześcijańskiego czasopisma „Christian Beacon”. Ze strony chrześcijańskich

Wzrost i cięć

Wielu wspanych kryteriów redakcyjnych Stary Testament „skrócono” o połowę, nowy zaś o 25 procent. Przy opracowaniu Biblii redakcja „Reader's Digest” korzystała z pomocy jednego z najbardziej powożanych w USA ekspertów, księdza Bruce'a M. Metzgera z Seminarium Teologicznego w Princeton, który jest również autorem przedmowy do tej — przynajmniej — nieocenzurowanej publikacji. Nie uchroniło to jednak „nowej” Biblii przed ostrą krytyką. „Reader's Digest” zrobił dobrą robotę dla szatana — piszą z oburzeniem dziennikarze chrześcijańskiego czasopisma „Christian Beacon”. Ze strony chrześcijańskich

Wzrost i cięć

Wielu wspanych kryteriów redakcyjnych Stary Testament „skrócono” o połowę, nowy zaś o 25 procent. Przy opracowaniu Biblii redakcja „Reader's Digest” korzystała z pomocy jednego z najbardziej powożanych w USA ekspertów, księdza Bruce'a M. Metzgera z Seminarium Teologicznego w Princeton, który jest również autorem przedmowy do tej — przynajmniej — nieocenzurowanej publikacji. Nie uchroniło to jednak „nowej” Biblii przed ostrą krytyką. „Reader's Digest” zrobił dobrą robotę dla szatana — piszą z oburzeniem dziennikarze chrześcijańskiego czasopisma „Christian Beacon”. Ze strony chrześcijańskich

Lustro ze skazą?

Od poziomu wydajności i stopnia wykorzystania siły roboczej zależy w gospodarce bardzo wiele, a właściwie prawie wszystko. Ale... prawidłowe gospodarowanie zasobami pracy jest bardzo trudne i obciążone narastającymi przez lata problemami.

Przed rokiem 1980, w różnych dyskusjach i rozmowach na temat możliwości wzrostu wydajności w naszej gospodarce, wcale nie należało do wyjątków stanowisko: gdyby wprowadzić bezrobocie, to ludzie zaczęliby szanować pracę i można by wówczas liczyć na podniesienie jej wydajności.

Gdy wzięto możliwość bankructwa przedsiębiorstwa socjalistycznego zaczęła słabnąć coraz bliżej (oczekujemy właśnie na ustawę regulującą to zagadnienie), ci sami często ludzie zaczęli wpadać w popłoch: co? bezrobocie? w socjalizmie? To niedopuszczalne!

I ta nerwowa atmosfera bardzo mocno zawładła na rozważaniach reformy gospodarczej w dziedzinie zatrudnienia. Strach przed bezrobociem spowodował puszczanie tysięcy pracowników na wcześniejszą emeryturę, a potem okazało się, że reforma nie tylko nie uruchomiła mechanizmu zwalniania zbędnych pracowników, lecz wręcz odwrotnie, utrwaliła tendencję do ich chomkowania, do obniżania średniej płacy (obrona przed FAZ) poprzez przyjmowanie pracowników często zbędnych, ale o niskich płacach.

Cóż jest zatem z tym, co miało uruchomić reformę, to znaczy z racjonalizacją zatrudnienia?

tem dotacji, możliwość ukrywania niegospodarności w wysokich cenach. Nie pობudza również do racjonalnej i taniaj sily roboczej, gdyż udział kosztów osobowych w kosztach produkcji jest niewielki i wynosi często w granicach 3,5 proc.

konieczność utrzymania zwiększonego zatrudnienia z uwagi na brak rytmiczności produkcji oraz wykonywanie części zamiennych do maszyn i urządzeń we własnym zakresie,

wzrost pracowności na skutek stosowania technologii zastępczych,

zmiany profilu produkcji, ograniczenie kooperacji, opóźnienie we wdrażaniu zasady samofinansowania — kontrola bankowa zaczęła praktycznie funkcjonować w II półroczu br.

Przedsiębiorstwa są samodzielne, a więc również do ich obowiazków nalezy rozwazywanie problemow zatrudnienia. Wydział Zatrudnienia stracił więc dotychczasowe „funkcje władcze” — nie może ingerować bezpośrednio, emitując różnego rodzaju nakazy, zakazy, l'mity itd., w politykę prowadzoną przez przedsiębiorstwo. Musi przesłanować załam swoją działalność w kierunku funkcji informacyjnych i usługowych.

3 Przepływ sily roboczej z przemysłu i budownictwa do tych dziedzin, które wymagają wzrostu zatrudnienia. Głównym takim miejscem „przerzutu” powinny być usługi, w szerszym tego słowa znaczeniu. Tyłko, że baza, jaką dysponuje ten sektor jest zbyt wąska, by przyjęcie racjonalnie wykorzystane dopłyły sily roboczej. Do przepływu nie zachęca również brak materiałów, surowców, maszyn itd. Należy zatem doprowadzić do rozwoju drobnej wytwórczości, a w szczególności pracochłonnych usług wytwarzających części zamiennych oraz przeprowadzenia remontów.

do zmieniających się potrzeb gospodarki województwa poprzez zmianę struktury kształcenia niektórych szkół średnich i zawodowych.

5 Doskonalenie systemu osłony socjalnej pracowników dotkniętych redukcjami. W ramach województwa zapewniona jest całkowicie ochrona finansowa skutków przemieszczenia pracownika. Nieuzasadnione są zatem obawy przed utratą dochodów z tego tytułu.

AK wynika z powyższych rozważań, racjonalizacja zatrudnienia to przede wszystkim odciążenie mechanizmów ekonomicznych w przedsiębiorstwach. Muszą one być tak skonstruowane, aby zmniejszały i likwidowały nadmierne zatrudnienia, a nie powodowały do niego. Problemem jest również gospodarka nie jest bowiem bezrobocie, tylko nadmierne zatrudnienie. Jeżeli rozwiązania reformy będą skuteczne i nie pozostawią innej możliwości przedsiębiorstwu jak tylko racjonalizowanie gospodarki zatrudnienia na pewno proces ten będzie być realizowany. A wtedy dopiero może się być lustro jest bez skazy, a jedynie obraz, który się w nim odzwiercał nie był najlepszej jakości.

No to płyniemy...

Fot. M. Zarzecki

„Kliniki okrętów” na granicy niemocy

PODCZAS rozpraw w Izbach Morskich coraz częściej okazuje się, że nasze jednostki są w złym stanie technicznym. Padają zarzuty pod adresem Polskiego Rejestru Statków, że zbyt mało rygorystycznie przestrzega on przepisów klasyfikacyjnych w stosunku do statków remontowanych na granicy bezpieczeństwa przez nasze „kliniki okrętów”. Niestety, coraz częściej stocznie remontowe, z braku oryginalnych części i czasami „chataupniego” ich dorobania z materiałów zastępczych, wypychają od siebie statki z przysłowio „wciągniętych drutem” mechanizmami, aby tylko dopłynęły do najbliższego zagranicznego portu.

Trudno się dziwić temu postępującemu zjawisku. Przecież stocznie z dużym wysiłkiem zaspokajają za ledwie w około 75 procentach zapotrzebowanie armatorów krajowych na remonty statków małych, 30 proc. statków średnich oraz najwyższe w ok. 40 proc. na remonty kontenerów i to naprawianych w warunkach całkowicie prymitywnych.

Dziesięciu dużych statków posiada nych przez PZM z braku odpowiedniego doku w ogóle nie można remontować w kraju. Od siedmiu lat nie doinwestowany potencjał „remontówek” odczuwa szczególnie niedostatek mocy dokowych, braku nowej technologii, pełnej mechanizacji prac konserwacyjno-malarskich itp. Zakupiona linia remontu sekcji śpiących „Easab” od osmiu lat niszczeje w GSR, ponieważ stocznia nie dostawała pieniędzy i mocy przerobowej do budowy ciągu instalacyjnego tych urządzeń.

we na zakup części, materiałów i mechanizmów, ale również zysk. Cóż jednak z tego, kiedy narzucone „reguły” gry ekonomicznej pozwalają przeczekać stoczniom remontowym roczne na inwestycje własne najwyżej sumę 400 mln zł tj. co najmniej 2 razy mniej niż wymagają rocznych nakładów tylko konieczne inwestycje odtworzeniowe. Stocznie

Trwa remont...

Fot. M. Zarzecki

pierwszorzędnej rangi urasta pilne podniesienie zdolności remontowych stoczni.

Struktura produkcji sprawiła, że stocznie remontowe należą do tych przedsiębiorstw w naszym kraju, które stosunkowo najgłówniej znoszą przeciwności kryzysu gospodarczego. W wartości świadczonej usług koszty materiałów nie przekraczają 20 proc., a import potrzebnych materiałów stanowi 3,5 proc.

D 1975 roku stocznie nie zbudowały dla siebie ani jednego doku, nie uruchomiły ani jednego większego nowego obiektu, a tymczasem ilość remontów stale rosła. W 1970 roku „wykurowano” 3033 statków, w tym 609 zagranicznych, a w 1979 roku już 4313 statków, a w tym 821 zagranicznych. Wzrastała przede wszystkim ilość remontów tzw. międzyrejsowych.

Dopiero w br. wyraźnie spadła wartość majątku produkcyjnego tych stoczni, zmalały wpływy dewizowe z remontu obcych statków do poziomu 1975 r. i w ogóle stocznie wyremontowały o 437 statków mniej, w tym tylko 37 bander zagranicznych, a wartość sprzedaży usług była wyższa niż w 1980 roku aż o 1,1 mld zł. Wzrost cen zaczął zastanawiać armatorów dopiero na początku 1982 roku. Teraz ustabilizowały się i są wyższe od ubiegłorocznych za 97 proc. i za materiały o ponad 100 proc. Zdaniem armatorów i tak obecne ceny dyktowane przez stocznice zmuszają np. PLO do zlecenia wykonania prac tylko nieodzownych, koniecznych dla bezpieczeństwa statków.

STOCZNI remontowe choć niezbędne dla podtrzymywania sprawności już istniejącej, a liczące ponad 4 mln DWT floty, zawsze pozostawały w cieniu stoczni produkcyjnych. Sytuacja ta pogłębiała się i doszło do obecnego stanu w ostatnim dziesięcioleciu.

Obecnie nastąpiła pora reformy gospodarczej, której kardynalna zadania ma być samofinansowanie. Stocznice dzięki świadczeniom eksportowym usług remontowych dla obcych armatorów z obszarów płatniczych — rublowych i dolarowych mają nadzieję przeliczniki i osiągnąć nie tylko niezbędne odpisy dewizo-

we na zakup części, materiałów i mechanizmów, ale również zysk. Cóż jednak z tego, kiedy narzucone „reguły” gry ekonomicznej pozwalają przeczekać stoczniom remontowym roczne na inwestycje własne najwyżej sumę 400 mln zł tj. co najmniej 2 razy mniej niż wymagają rocznych nakładów tylko konieczne inwestycje odtworzeniowe. Stocznie

mogą więc tylko marzyć o planach modernizacyjnych i rozwojowych.

Te i inne problemy przedstawione zostały radnym WRN na sesji Komisji Gospodarki i celów gospodarki morskiej państwa, sprawa zapewnienia warunków dla podtrzymania żywotności i sprawności naszej floty handlowej i rybackiej jest pierwszoplanowa, a w związku z tym do

ARMATOROM polskim i nam wszystkim, którym nieobojętna jest gospodarka morska, dalsze losy i rozwój polskiej floty, nie pozostaje robić nic innego jak tylko czekać, że reforma gospodarcza uporządkuje i przywróci działalność praw ekonomicznych w stoczniach.

Wojciech Święcicki

NA ogólnopolskiej naradzie nt. polityki zatrudnienia zorganizowanej niedawno przez MPPISS rozpatrywano zadania wydziałów zatrudnienia w kontekście samodzielnego przedsiębiorstwa i założeń planu 3-letniego. Wytyczono pięć zasadniczych kierunków działania:

- 1 Zapewnienie ofert pracy. W naszym województwie jest ich o wiele więcej niż osób poszukujących pracy (około 10 tys. miejsc na około 1000 zarejestrowanych na st. roboczej). Zapotrzebowanie na st. roboczej dotyczy przede wszystkim pracowników na stanowiska robotnicze — 79,5 proc. wszystkich wolnych miejsc pracy. Z ogólnej liczby wolnych miejsc zgłoszonych przez zakłady pracy 90 proc. pochodzi z fluktuacji, a za ledwie 10 proc. są to nowo utworzone stanowiska.
- 2 Inspirowanie działalności przedsiębiorstw w kierunku racjonalizacji zatrudnienia. Tyłko jak to będzie to skuteczność tych inspirowań wydziałów zatrudnienia bierze pod uwagę fakt działania przedsiębiorstw na zasadzie trzech „S”: Co okazuje się silniejsze: inspiracja czy mechanizmy ekono-

omiczne? Stan zatrudnienia, to przede wszystkim jak tylko lustro, odbicie działania instrumentów ekonomicznych. I tylko one mogą wymusić w przedsiębiorstwie, tak naprawdę i konsekwentnie, racjonalizację. Dopóki instrumenty te są rozkojarzone, dopóki nie są spójne, nie ma szans na ich skuteczną realizację (gdzie są np. bankructwa deficytowych przedsiębiorstw), dopóty o racjonalnym zatrudnieniu nie może być mowy. Jest ono bowiem skutkiem a nie przyczyną, stąd trzeba cierpliwie czekać, aż poprawnie dostrójony mechanizm reformy gospodarczej sam wywoła te procesy. Ale trzeba pamiętać, że cierpliwość musi iść w parze z konsekwencją, nawet jeżeli ma się ona okazać dla niektórych brutalna.

3 Przepływ sily roboczej z przemysłu i budownictwa do tych dziedzin, które wymagają wzrostu zatrudnienia. Głównym takim miejscem „przerzutu” powinny być usługi, w szerszym tego słowa znaczeniu. Tyłko, że baza, jaką dysponuje ten sektor jest zbyt wąska, by przyjęcie racjonalnie wykorzystane dopłyły sily roboczej. Do przepływu nie zachęca również brak materiałów, surowców, maszyn itd. Należy zatem doprowadzić do rozwoju drobnej wytwórczości, a w szczególności pracochłonnych usług wytwarzających części zamiennych oraz przeprowadzenia remontów.

4 Zagospodarowanie nadwyżek wytworzonych w ramach województwa. Zorganizowano 12 rejonowych wydziałów zatrudnienia na terenie całego województwa, z którymi Wydział Zatrudnienia Urzędu Wojewódzkiego utrzymuje stały kontakt. Takie organizowanie służb zatrudnieniowych w terenie zwiększyło ich operatywność i wzmocniło w rozmowach z przedsiębiorstwami.

W ramach naszego województwa istnieją realne możliwości przeszkolenia, przekwalifikowania, przynajmniej do nowego zawodu 48 tys. osób. Utworzono Wojewódzki Punkt Orientacji i Poradnictwa Zawodowego przy Wydziale Zatrudnienia, opracowano szereg materiałów informacyjnych o możliwościach szkolenia pracowników zwalnianych z pracy, przesłano je do wszystkich zainteresowanych firm, zabezpieczono fundusze z FAZ i cisza, brak zgłoszeń!

Wiąże się z tym również problem przystosowania systemu kształcenia

do zmieniających się potrzeb gospodarki województwa poprzez zmianę struktury kształcenia niektórych szkół średnich i zawodowych.

5 Doskonalenie systemu osłony socjalnej pracowników dotkniętych redukcjami. W ramach województwa zapewniona jest całkowicie ochrona finansowa skutków przemieszczenia pracownika. Nieuzasadnione są zatem obawy przed utratą dochodów z tego tytułu.

AK wynika z powyższych rozważań, racjonalizacja zatrudnienia to przede wszystkim odciążenie mechanizmów ekonomicznych w przedsiębiorstwach. Muszą one być tak skonstruowane, aby zmniejszały i likwidowały nadmierne zatrudnienia, a nie powodowały do niego. Problemem jest również gospodarka nie jest bowiem bezrobocie, tylko nadmierne zatrudnienie. Jeżeli rozwiązania reformy będą skuteczne i nie pozostawią innej możliwości przedsiębiorstwu jak tylko racjonalizowanie gospodarki zatrudnienia na pewno proces ten będzie być realizowany. A wtedy dopiero może się być lustro jest bez skazy, a jedynie obraz, który się w nim odzwiercał nie był najlepszej jakości.

Kryptonim „Życie”

ZANOWNY Kryptonimie. Lubie tę rubrykę i zawsze czytam pieczołowicie Twą wypowiedź i poglądy na ludzkie sprawy. Co prawda mało ostatnio umieszczę, ale może już ludziom łatwiej się można dogadać czytając tyle przykładów i pożytecznych pouczeń. Ja chcę napisać nie licząc na radę, bo rada może być tylko jedna, co zepsute i zle trzeba odrzucić. Umieję tylko rękę tego co przezywam.

A mianowicie: poznałam tzw. dno społeczne, które to nie lubi pracy i chce żyć na cudzy koszt, ale nie koszt kolegów, lecz wyłącznie kobiet. Przyjąłbym (choć trudno go tak nazwać) wypowiedź się na ten temat zupełnie nieduwadźnie. Przypuszczam, że ma na imię Ali. Przykro mi, że taki oto Ali przypłacił się właśnie do mnie. Nie pale, nie piję, pracuję, prowadzę dom, jak normalnie pracujący człowiek. Nie korzystam ze zwolnień lekarskich i razi mnie fakt, że takie dno społeczne korzysta z każdej sposobności, by nie iść do pracy. W ciągu trzech lat pięć razy zmienił pracę, a w tym było po kilka miesięcy przerwy. Ali zmyśla rzeczy nieradne i nigdy nie bywałe. Pochował swą matkę, ko-

toż wrócić do przysiołwa: „Mądry Polak po szkodzi”. Nie mogę wyjść z po dziwu jak się mogłam tak pomylić. Niech to będzie przestroga dla innych.

MILENA

NAWIAZUJĄC do wstępu, w którym autorka listu wyraża nadzieję, że dzięki radom Kryptonima „ludziom łatwiej się dogada”, muszę stwierdzić, że o takim optymizmie Kryptonim nie jest. Czasem nawet pióro wypada z ręki na skutek zwątpienia w siłę i magię słowa. Bo jak uczy doświadczenie z tym dogadywaniami się mamy wciąż niemiłe trudności. Można tylko pocieszać się, że kropka drąży skalę i cierpliwie tłumaczy nie zrażając się tym, że ludzie z uporem godnym lepszej sprawy popielniają wciąż te same głupstwa. W końcu i przypadkiem opisany w liście nie jest osobobny.

W końcu ten ktoś tak pięknie mówił o miłości, lysie ma wdzięku i to „coś” co zniwala serca niewieście. A samotność! dolewa oliwy do ognia. Niejednemu przykładał uczy, że nie można lekceważyć cichego głosu rozsądku, który, choć zgłoszony przypływu uczuć, zawsze jednak ostrzeżę; — przypłytek się uwadze, poznaj co za jeden, zanim będzie za późno. — Mądry Polak po szkodzi — pisze mi się zdaje, dobre i to. A jednak — nie jest pani, droga pani Mileno, że nie jest pan! całkiem wyliczona. Zbyt wiele pasji w tym liście, a namężny sprzeciw to wciąż pewien rodzaj przejawu.

Na podstawie odpisu li tylko przedziwiam, że wiem z kim mam przyjemność. Ten opisany Ali to typ z rodzaju tzw. słodkich brutalów. Apowalował sztukę uwodzenia, a że nych talentów nie posiada, uczynił z niej towar na sprzedaż. Nie wyjął mi się, aby prawnie moraliści wykreślić, w wyznaczenie, opisany tu system wartości, miał jakikolwiek sens, dlatego go prosto, że ten Ali to typ programowo amoralny. Chyba, że udaje komek, komedia. I tak bywa w przypadku, gdy mężczyzna zajmie się kimś, że jako człowiek stał się kimś bezwartościowym. Trudno mi uwierzyć, aby ktoś, kto jak to się określa potocznie, „złupił się” do tego stopnia, zabrał poczucie własnej godności, i mimo to czuł się szczęśliwy. W takim przypadku wleu rajuje jak umie swoje kłopoty samopoczucie. Najczęściej do swej niakości dorabia „hizofie”, przedstawiając się jako typ demonażysty, wieloosobny zło itp... Zależne to kontury bo zero jest zerem nawet! wtedy gdy usiłuje wspiąć się na coś.

Mówi rzeczy okropne. To prawda...! jak leć np. o krematoriach. Zależę się, że wojny nie przeżył, nie wie co ona znaczy z własnego doświadczenia. Może jednak tak naprawdę nie myśli, a chce po prostu „poszarżować” sobie świętość. Jak demon! demon. Wcielone zło mus przeżyć mówić co, za każdy normalny człowiek użo za szokującą. Obawiam się, że podobny typ tak długo będzie buszował w charakterze damskiego pułapki jak długo kobiety traktować będą serio jego „demoniczność”, jak długo znajdować będzie chętnie do uwodzenia oliwy swego przemęznego wzdzięku i la nocny „cowboy”.

Dopóki istnieje „poppy” na tego rodzaju urku, dopóty będą i tacy, którzy zapewniamy podaż. Jest jeden tylko sposób, aby wypłenić ten rodzaj pasywności. Będzie to możliwe wówczas, gdy kobiety staną się bardziej krytyczne, wymagające, ostrożne. Ja wiem, że istnieje coś takiego jak głód uczuć, ale, kochane panie, szanujcie się trochę... czego z całego serca życzy wam

Słodki brutal

Cóż, Kryptonimie! I tacy jeżdżą polski chleb i jakos się nie zadawia. Dławi raczej mysli, że tacy żyją wśród nas. Zapewne powiesz: cóż tacy mnie z takim Alim, skoro tyle mnie dzieli? O-

A rekonesans sytuacji w przedsięwzięciach kulturalnych, wyruszym z Rysardem Starzewskim — wicedyrektorem „Domu Książki” w Gdańsku oraz Izabellą Chwedczuk — przedstawicielką Wojewódzkiego Ośrodka Kultury. Stanowimy grupę z licznych grup, jakie w ostatnich dniach rozstała po różnych okolicach województwa Komisja Kultury KW PZPR. Nie jest to pierwsze przedsięwzięcie o tym charakterze — czynione już były szczegółowe badania i pracowały nad tym zagadnieniem zespoły ludzi. Obecnie chodzi o aktualizację uzyskanego wcześniej obrazu. Aktualizacji tej dokonywać mogą takie właśnie rekonesansy, prowadzone w różnych miejscach i pilotowane przez przedstawicieli różnych instytucji, zajmujących się upowszechnianiem wartości kulturalnych.

Ziemi Gdańskiej, ale po przemianowaniu go na Teatr Dramatyczny, zaniechał tego. Ale do Chojnicy przyjeżdża dalej teatr z Grudziądza (w województwie toruńskim) a tymczasem do Kościerzny — żaden z teatrów z Trójmiasta. Można by więc pojechać do Trójmiasta na spektakl teatralny, ale ile wówczas kosztowałoby wynajęcie autokaru, skoro trasa „tam i z powrotem” wyniosła ok. 280 km, a czas trwania „wyprawy” — sześć godzin! W ub. roku zorganizowano, z jednej z wymienio-

Z pewną pomocą spieszą w tej sytuacji kluby i kioski „Ruchu”, istniejące w każdej z wymienionych miejscowości. Ale w klubach i kioskach zasób książek jest także niewielki. Jeżeli to sobie uświadomimy, dopiero staje się jasne jak ważną sprawą jest troska o placówki kultury działające na obszere województwa.

RÓŻNICE I PODOBIENSTWA

W Lipuszu wita nas kierownik i równocześnie weteran miejscowego Domu

obecnie użytkowany... Dyrektor GOK jest równocześnie prezesem miejscowego ZSPM, co pozwoliło w sposób naturalny udyktymy grupie młodzieży. W Lipuszu pomaga w tym sama atmosfera klubu i fakt, że obiekt wykorzystywany jest równolegle jako Klub Rolnika — co w różnym sposób aktywizuje kręgi młodych.

Z pobieżnego rekonesansu wyjdę się, że tak blisko obok siebie położone obiekty cechuje wprowadzie absolutna odmiennosc warunków i metod działania, ale jeden i drugi obiekt mają wyraźnie zarysowaną własną autentyczną koncepcję uzyskania tych samych efektów i własne pozytywne osiągnięcia na tym polu. Wniosłem? Niech własnie tak, w sposób zróżnicowany, bardzo indywidualizowany rozwija się dalej proca, jeżeli tylko przynosi konkretne efekty.

Pierwszą potrzebą Lipusza jest remont sali widowiskowej, w Dziemianach chcieliby projektor filmowy, co uniezależniłoby ich od kina ruchomego — a mają sile i entuzjastów sztuk filmowej i potencjalnych widzów. Niosą to wygórowane oczekiwania.

Spotkania z kulturą na obrzeżu województwa

BARIERA ODLEGŁOŚCI

Na rekonesansie tym, dotyczącym matego wycinka województwa, poruszamy się po pełni wokół jeziora Wdzydze. Po drodze pragniemy — w miarę jak starczy czasu — zajrzeć do wsi Lipusz, Dziemiany, Wiele i Karsin. Znajdziemy się więc na styku oddziaływały trzech wojewódzkich centrów kulturalnych — Gdańska, Słupska i Bydgoszczy oraz trzech ośrodków regionalnych — Starogardu, Kościerzny i Chojnicy. Wiele i Karsin to przecież wsie wchodzące nie tak dawno jeszcze w skład województwa bydgoskiego. Istnieją tu jeszcze naturalne związki z Chojnicami, do czego nawet skłaniają lepsze warunki komunikacyjne niż do Kościerzny lub Starogardu Gdańskiego.

Kiedyś do sal domów kultury w te regionalnych nie otrzymują zbyt wiele reńie przywoził swe spektakle Teatr

Wielki Dom Kultury istnieje tu 20 lat i tyleż lat pracy w tym obiekcie ma na swoim koncie pan Chwarszczyński. Placówka ma bogatą historię i w czasie swej działalności zebrała wiele pamiątek, zopisota się różnymi sukcesami.

Jak wszędzie — problemem jest tu wiele, ale wydaje się, że najpoważniejszy, już dziś domagający się zaliczenia, to remont sali imprezowo-widowiskowej, która — głównie ze względu na przeciekający dach i strop — musiela zostać zamknięta.

Dziemiany to sąsiadna wieś, oddalona od Lipusza o ok. 10 kilometrów. Wieś pejzazowo odmienna, ale bliska wielkością i ambicjami. Lipusz liczy ok. 1800 ludności, Dziemiany ok. 2000. To

liarny”, przytulny — sale GOK mieszczą się w budynku Urzędu Gminnego, są wielofunkcyjne „chłodne”, mają wielu gospodarzy, ale — na korzyść dla Dziemian — odczuwa się tu większy rozmach i perspektywę działania. Być może uda się pani Turzyńskiej zrealizować — planowane na szkole całej gminy — zamierzenia kulturalne, sportowe i rekreacyjne. W Lipuszu planuje się zaadaptowanie na cele kulturalne starego, pustego całkowicie, pawangelickiego kościoła. Plany są teoretycznie realne, ale czy realne w skali możliwości finansowych, materiałowych i wykonawczych? Natomiast w Dziemianach mówi się o przystąpieniu w latach 1985—86 do adaptacji na cele kulturalne budynku położonego nieopodal GOK — tylko, że budynek jest

Wiele — to stara, piękna wieś kaszubska, bogata w kulturalną tradycję. Siedziba gminy mieści się w Karsinie, jakieś cztery kilometry dalej, ale Gminny Ośrodek Kultury umiejscowiono właśnie w Wielu. Część gminy, jak już wspomnieliem poprzednio, od niedawna należy do naszego województwa — za wsie były małe jezioro, za jezioram ciemnie las, a za lasem już... województwo bydgoskie... W Wielu wznosi

GRANICA WOJEWÓDZTWA ZA LASEM...

Wiele — to stara, piękna wieś kaszubska, bogata w kulturalną tradycję. Siedziba gminy mieści się w Karsinie, jakieś cztery kilometry dalej, ale Gminny Ośrodek Kultury umiejscowiono właśnie w Wielu. Część gminy, jak już wspomnieliem poprzednio, od niedawna należy do naszego województwa — za wsie były małe jezioro, za jezioram ciemnie las, a za lasem już... województwo bydgoskie... W Wielu wznosi

(Dokończenie na str. 5)

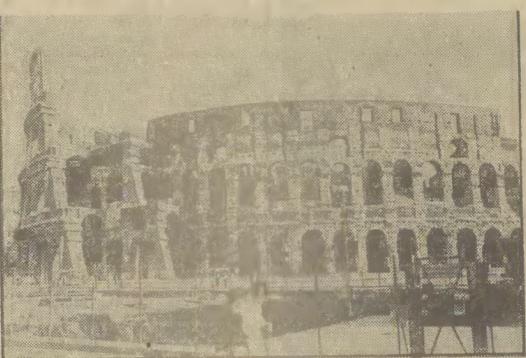
Sławomir Sierecki

Zdzisław Romanowski

KRYPTONIM

Koloseum w Rzymie.

Koloseum - symbol Rzymu

KAŻDE z wielkich miast oprócz oficjalnego herbu ma charakterystyczną budowlę, najbardziej znaną Wieżę Eiffla lub Łuk Tryumfalny to oczywiste. W Rzymie — Ateny a Koloseum — Rzym. Koloseum należy do największych, najbardziej imponujących i stosunkowo najlepiej zachowanych budowli jakie dotrwały do naszych czasów ze świata Greków i Rzymian. Dwa lata temu minęło 1500 rocznica od uroczystego jego otwarcia — oddania do użytku. Stało się to w drugim roku panowania cesarza Tytusa. Ścisła bryła, niektóre części są o kilka lat starsze, inne nieco młodsze. Prawdopodobnie to ostatni, najbardziej starożytny, budowa nosiła oficjalną nazwę Amphitheatrum Flavium. Pełną nazwę amfiteatru rozumiano wtedy teatr wokół, czyli widownia wokół — sceny lub arany. Pod względem kształtu, amfiteatr antyczny to lekko dwa przyłożone do siebie półkole normalnego teatru, zamknięte areną. Ma ono kształt elipsy, której osi dłuższa mierzy 183 m, krótsza 156 m; wysokość licząc od samej korony, sięga 50 m. Ważne są nie tylko wymiary, a przede wszystkim świetnie zachowane proporcje poszczególnych części, funkcjonalność całości, przemysłowy system arkad i sklepień, znakomite rozwiązanie wejść i przejść, a także światła i sprawnie przemieszczanie tłumów. Nazwa Koloseum wzięła się stąd, że tuż przy amfiteatrze stał ogromny posąg cesarza Nerona z brązu zwany własnemu koloseum. Do dziś przetrwał jeden ślad po nim: płyta fundamentowa jednej nogi, widoczna pośród asfaltu jednej wokół amfiteatru.

nosila uszczerbek skutkiem wstrząsów ziemi i pożarów. Ostatnie prace konserwatorskie przeprowadzono w roku 523, o więc po upadku cesarstwa zachodniorzymskiego. Italię władali wtedy Ostrogoci i króli

Odsłonięto przejścia, pozbawione dawnej powierzchni. Między nimi tam kłuki cieżkich zwierząt oraz windy, którymi zwierzęta dostarczano na arenę.

ch Teodoryk urządził w Koloseum igrzyska, do których trzeba było budowlę przystosować. Owe igrzyska ograniczyły się tylko do połowy na zwierzęta walki gladiatorów zostały zniszczone znacznie wcześniej. Po tych dniach splendoru przyszyły długie wki zapomnienia, zniszczeń, katastrof. Najwięcej szkód spowodowały dwa trzęsienia ziemi w roku 1231 i 1349. Zawalila się wówczas spora część ścian zewnętrznych. Prawdziwe prace zabezpieczające zaczęto przeprowadzać dopiero w wieku XIX, badania zaś i wykopaliska dzięki którym odsłonięto pomieszczenia podziemne, zostały dokonane dopiero w latach 1874—75 i 1939—40.

CAF — C.M. Langda

CAF-MAGAZYN

OD RÓWNIKA PO BIEGUN

Pradawny kangur wyjaśnia tajemnice

TAJEMNICZA Gondwana — wielki kontynent istniejący około 150 mln lat temu — wzbudza duże zainteresowanie uczonych. Kontynent ten istniał na półkuli południowej a następnie rozpadł się na kilka mniejszych fragmentów. Są to dzisiejsze kontynenty: Ameryka Południowa, Australia, Afryka, Antarktyda. Pozostało jeszcze kilka drobnych odprysków — Indie, południowe Chiny, Madagaskar, Nowa Zelandia. Wiadomo, że wszystkie te lądy stanowiły kiedyś jedną całość ale uczeni nie są zgodni co do tego w jaki sposób rozpadła się Gondwana. Ciągle poszukuje się nowych dowodów potwierdzających bezpośrednią łączność poszczególnych fragmentów Gondwany. Chodzi o stwierdzenie co do czego przylegało.

NNYCH dowodów o dawnej Gondwanie dostarczył kangur. Uczni austriaccy i amerykańscy znaleźli na wyspie Seymour w pobliżu północno-wschodniego krańca Antarktydy szczątki ssaka — pierwotnego torbaczka. Rozpoznano również kości innego ssaka, którego można uważać już za pierwotnego kangura. Torbaczce występują dziś tylko w Australii i Ameryce Południowej. Ich szczątki znane są z Afryki. Obecność tego rodzaju zwierząt na Antarktydzie świadczy, że kontynent ten musiał kiedyś stykać się z Australią i Ameryką. Zlodowacenie Antarktydy pochodzi z dużo późniejszej epoki — powstała około 20 mln lat temu. Wcześniej Antarktyda nie różniła się klimatem od innych południowych kontynentów. Jak wykazują badania, na Antarktydzie znajdował się las z drzewami, które mogły tworzyć się tylko w bardzo ciepłym i wilgotnym klimacie — przy

bujnej roślinności. Znalezione także ślady listozaurów — prymitywnych gadów żyjących w rzekach i jeziorach. Wszystko to świadczy, że przez większy okres swej historii Antarktyda znajdowała się w strefie ciepłego klimatu. Mogły tu rozwijać się także same formy zwierzęce jak na innych kontynentach. Obecność pierwotnych kangurów na Antarktydzie świadczy, że w czasie kiedy rozwijały się te formy ssaków, Antarktyda Australia i Ameryka stanowiły jeszcze jedną całość, ale oddzieliły się już od Afryki.

Najbogatsi w USA

Niejak Daniel Ludwig, prezes biura oceny wartości nieruchomości w USA, przedstawił raport z 1980 roku, według którego najbogatszymi w USA są mieszkańcy stanu Nowy Jork, w którym mieszka 83 najbogatszych obywateli. Dalej w kolejności plasują się Teksas (65), Kalifornia (57), Floryda (22), Delaware (18), Pensylwania (17), Illinois (15) i Ohio (11).

Stanem bogaczy jest już od lat Nowy Jork, w którym mieszka 83 najbogatszych obywateli. Dalej w kolejności plasują się Teksas (65), Kalifornia (57), Floryda (22), Delaware (18), Pensylwania (17), Illinois (15) i Ohio (11).

Na ulicy w Dhace

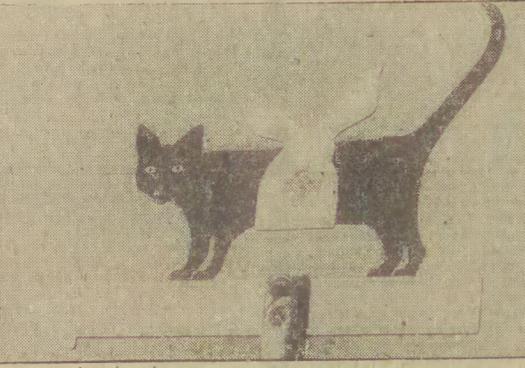
Scena uliczna z Dhaki (Bangladesz).

CAF — CTK

Konkurent żeń-szenia

W pierwszy rejs po Amundani wyruszyła pływająca fabryka, przetwarzająca lukrecję — korzeń cenny tak samo jak słynny żeń-szeń. Z korzenia tego otrzymuje się także wysokocienne cząsteczki i granulowane pasze. Głównym dostawcą jest gospodarstwo czadrowskie, w którym tego roku zebrano ponad 17 ton lukrecji.

Drogowskaz do lekarza weterynarii

Nussbaumen (Szwajcaria). Jak łatwo się domyślić, tabliczka wskazuje drogę do lekarza weterynarii.

CAF — AP

Ciepło z wnętrza ziemi

Dagestan jest miejscem, w którym budowano pierwsze naukowo-produkcyjne zjednoczenie wykorzystujące głębokie ciepło ziemi. Ta górska kraina obfita w gorące źródła podziemne, Ciepło wnętrza ziemi znalazło tutaj zastosowanie w przemyśle, rolnictwie i gospodarce komunalnej. W ubiegłym

roku w Dagestanie wykorzystano ponad 50 mln m³ gorącej wody, co pozwoliło na zaoszczędzenie dużych ilości paliwa. W planach produkcyjnych przewiduje się wywiercenie wielu nowych otworów i zwiększenie wydobycia wód geotermalnych.

W religijnej szkole

Najstarszym meczetem w Algierze, bo pochodzącym z jedenastego wieku, zresztą interesująca historia. Został on wybudowany w 1623 r. przez Włocha Picciniego, który zanim przeszedł na islam wiele lat zajmował się korsarstwem i zdobył ogromną fortunę. Wraz z przejściem na islam wiarę przyjął równocześnie imię Ali Bitichin.

W religijnej szkole

Najstarszym meczetem w Algierze, bo pochodzącym z jedenastego wieku, zresztą interesująca historia. Został on wybudowany w 1623 r. przez Włocha Picciniego, który zanim przeszedł na islam wiele lat zajmował się korsarstwem i zdobył ogromną fortunę. Wraz z przejściem na islam wiarę przyjął równocześnie imię Ali Bitichin.

Meczety, modlitwa i „bracia muzułmańscy”

WIERNI śledzą w szeregach od grubych dywanów. Tworze mają zwrotne do nisz-mihrabów, która znajduje się po wschodniej stronie, po lewej stronie świątyni, gdzie leży najświętsze miasto islamu, Mekka. W tym to mieście z plemienia Kurajczytów, z rodu Hasymitów urodził się prorok i prawodawca, Mahomet. Pięćdziesiąt lat przed jego urodzeniem, w roku 570, w mieście, w którym w tym czasie żył, wznosił się jeden z pięciu filarów kultu religijnego obok modlitwy, postu, wyznania wiary i jałmużny. Do odbycia pielgrzymki zobowiązany jest każdy mężczyzna lub kobieta raz w życiu. Dozwolone jest, żeby pielgrzymkę w zastępstwie wykonał ktoś inny. Wyznawcy islamu widać w pielgrzymce sposób wyproszenia u Allacha wszelkich łask.

PRAWDA jest, że na ogół nie zezwala się niemużulmanom na odwiedzanie meczetów w czasie zbiorowych modłów. Tylko w niektórych nie jest to przestrzegane. Na przykład w znajdującym się nieopodal wspomnianego meczetu Kelchaoua, meczecie All Bitichina. Z tym meczetem wiąże się

zajmował się budowaniem świątyni. Cała Mekka uznana została za miejsce święte. W ostatnich latach liczba pielgrzymów sięga ponad 2 mln rocznie i to głównie w miesiącu „zu al-hidżra”, to jest w ostatnim miesiącu roku muzułmańskiego.

KTO CHCE — WIECZORNIK HOROSKOP

NA CZWARTEK — 25 listopada

BARAN (21.III—20.IV)
Czeka Cię spotkanie z osobą, która od dawna zabiega o Twoje względy. Nie daj się zwieść pięknym słowom — ocen sytuację na trzeźwo.

BYK (21.IV—21.V)
Energia do działania i dobry nastrój nie opuszczą Cię. Zechcesz przenosić góry, a co najmniej pagórki. Będzie okazja bliyski dowcipem.

BLIŹNIĘTA (22.V—21.VI)
Nie szalej swoimi uczuciami na prawo i lewo, bo uciekną od Ciebie. Ktoś, kto mógłby Ci dać wiele szczęścia. Nie lubi tłoku.

RAK (22.VI—22.VII)
Ktoś pozostający z Tobą do niedawna w dużej zażyłości, pokazuje Ci się nagle z dość sympatycznymi słowami. Tak bywa.

LEW (23.VII—22.VIII)
Powinieneś wreszcie zdecydować się na takie kroki, które w konsekwencji doprowadzą do zlikwidowania zbyt długiego i twój twój konfliktu.

PANNA (23.VIII—22.IX)
Jeśli zechcesz wyjaśnić jakąś skomplikowaną sprawę, a chyba będzie taka sytuacja, zobadź się na szerszą rozmowę, potrzebny jest stronni.

WAGA (23.IX—23.X)
Mimo że masz w rękach wszystkie karty, nie umiesz rozegrać partii z partnerem. Nie daj się więc, że sprawy przebiegają jak po oleju.

SKORPION (24.X—22.XI)
Nby nie wielkiego nie będzie się działo, a czas będzie mieć wypielony bez reszty. To sprawi, że odczujesz zmęczenie i niechęć do tego co robisz.

STRZELEC (23.XI—21.XII)
Najomyslniej układać się będą w najbliższych dniach sprawy osobiste. Zochowaj jednak takty umiar w postępowaniu.

KOZIOROZEC (22.XII—20.I)
Zmartw Cię rozmowa z kimś, z kim dość dawno się nie widzieliś. Zwróć uwagę, czy aby na pewno są to szczerze wyrzuczenia.

WODNIK (21.I—20.II)
Zrezygnuj na pewien czas z załatwiania spraw prywatnych, pochłaniaj Ci sporo czasu i zajmij się na serio swoimi obowiązkami zawodowymi.

RYBY (21.II—20.III)
Ujawnia się nieoczekiwane rezultaty niedawno przeprowadzonej z kimś rozmowy. Sytuacja trochę Ci zaszkodzi, ale dostarczy satysfakcji osobistej.

dwadzieścia, wysoka na piętnaście metrów. Zbudowana jest z okolicznych kamienia. Na zewnątrz jest ona okryta grubym czarnym brokatem. W okresie kiedy przybywają pielgrzymi czarna zastana zostaje biała, a na jej miejsce zawieszają się działa zastone. Posadzka wewnątrz świątyni wyłożona jest marmurem, a trzy drewniane kolumny podtrzymują dach. Na podwórzu znajdują się mały budyneczek, a w nim komieci, na którym, jak głosi legenda, stawał sam Abraham, uznany za ojca Arabów (tak samo jak i Żydów), kiedy

Z plemienia Kurajczytów

WIERNI śledzą w szeregach od grubych dywanów. Tworze mają zwrotne do nisz-mihrabów, która znajduje się po wschodniej stronie, po lewej stronie świątyni, gdzie leży najświętsze miasto islamu, Mekka. W tym to mieście z plemienia Kurajczytów, z rodu Hasymitów urodził się prorok i prawodawca, Mahomet. Pięćdziesiąt lat przed jego urodzeniem, w roku 570, w mieście, w którym w tym czasie żył, wznosił się jeden z pięciu filarów kultu religijnego obok modlitwy, postu, wyznania wiary i jałmużny. Do odbycia pielgrzymki zobowiązany jest każdy mężczyzna lub kobieta raz w życiu. Dozwolone jest, żeby pielgrzymkę w zastępstwie wykonał ktoś inny. Wyznawcy islamu widać w pielgrzymce sposób wyproszenia u Allacha wszelkich łask.

zajmował się budowaniem świątyni. Cała Mekka uznana została za miejsce święte. W ostatnich latach liczba pielgrzymów sięga ponad 2 mln rocznie i to głównie w miesiącu „zu al-hidżra”, to jest w ostatnim miesiącu roku muzułmańskiego.

DO WYBORU DO KOLORU

TEATR

GDANSK PAŃSTWOWA OPERA I FILHARMONIA BAŁTYCKA
Baron Cyganek, g. 19
TEATR WYBRZEŻE — Szkarłatna wyspa, g. 19
SOPOT TEATR KAMERALNY
Szwecy, g. 19
GDYNIA TEATR MUZYCZNY
— Rozkwit i upadek miasta Mahagoni, g. 19 (duża scena)
ELBLAG TEATR DRAMATYCZNY
— Zegnął Judasz, g. 18 (mała scena)

TELEWIZJA

ŚRODA — 21 listopada
PROGRAM I
15.55 — Program dnia
16.00 — „Krag” magazyn harcerzski
16.30 — Dla dzieci: „Pozytywka”
17.00 — Dziennik
17.20 — „W świecie ciszy” — program dla niesłyszących
17.40 — Losowanie małego lotka i express lotka
17.55 — Popołudniowy reportaż i film dokumentalny
18.40 — Rolnicze rozmowy
18.50 — Dobranoc — „Zwierzątka pana Kominka”
19.00 — Wyniarzy świata — planeta Ziemia — tajemnice głębin
19.30 — Dziennik
19.30 — Teatr telewizyjny — Fred Denger „Langusta”
21.00 — Program publicystyczny z pierwszą
21.50 — 2 nagrania konkursowych
21.55 — Program publicystyczny
cz. 2
22.30 — Dziennik

WYSTAWY

GDANSK GALERIA FOTOGRAFII, ul. Piwna 47 — wystawa pt. Włodzimierz Habel, w g. 9.30—17
MCK KAWIARNIA „FORTECZKA NA” — malarstwo plastików amatorów
GDANSK SALON SZTUKI BWA, ul. Długa 67-68 — Wyst. grafiki, rysunki i templatki Yanaicko Leidera — w g. 12—19
SOPOT GALERIA SZTUKI BWA, Powstańców Warszawy 2-6 — Roman Usarewicz — malarstwo w g. 12—19
GDYNIA KMPK, ul. Świętojska 68 — malarstwo Ireneusza Osieckiego (kawiarnia klubu); Plakat filmowy — Liceum Sztuk Plastycznych w Orlowie (zrealizacja) w g. 9—20
PAWILON PSP PRZY SKWERCIE KOŚCIUSZKI (al. Zjednoczenia 17) — Niebie (zamówienia) — w g. 10—18

KINA

GDANSK ŚRODMIEŚCIE LEONINGRAD — Karabim (pol) od 1. 15. g. 16. 18. 19. 20. STUDYJNE ZAK — Pożegnanie z filmem — Narodni gwiazdy (USA) od 1. 15. g. 16. 18. 19. 20. GEDANIA — Niekochana (pol) od 1. 18. g. 15. 17. 18. 19. WATRA (Dom Harcerza) — Unkas ostatni Mohikanin (rum) bez ogr. g. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

RADIO PROPONUJE

ŚRODA — 21 listopada
PROGRAM LOKALNY
17.05 — Komentarz aktualny M. Węgrzynowicza, 17.45 — Koncert zyczeń — stereo 17.55 — Audycja P. Cackońskiego „Zapis zebrania” 18.05 — Przegląd aktualności Wybrzeża 18.10 — Miniatury fortepianowe — stereo.

WIECZÓR

DIENNIK ROBOTNICZEJ SPÓŁDZIELNI WYDAWNICZEJ „PRASA-KSIĄŻKA-RUCH”

WYDAWCA: RSW „Prasa-Książka-Ruch” Gdanskie Wydawnictwo Prasowe 80-588 Gdansk, ul. Targ Drzewny 37. Adres: Prasa-Książka-Ruch, Kłady Graficzne 80-588 Gdansk, ul. Targ Drzewny 9/11.

Redakcja: — Gdansk, Targ Drzewny 37
Nasz adres pocztowy: Redakcja „Wieczor Wybrzeża” — 80-588 Gdansk 50 skrytka pocztowa nr 18.

TELEFONY:
31-11-24 — red. naczelny i sekretarz
31-42-10 — z-ca red. naczelnego
31-96-14 — sekretarz redakcji
31-92-31 — dz. ekon.-morski
31-51-63 — dz.